

Centralna banka Crne Gore 12. put zaredom učestvuje u globalnoj kampanji **Svjetska nedjelja novca (Global Money Week)**. Cilj kampanje koja se sprovodi u 179 država svijeta je edukacija, posebno djece i mladih, o važnosti sigurnog upravljanja ličnim finansijama i informisanosti o ovim temama.

Ovogodišnji slogan Svjetske nedjelje novca je **Čuvaj svoj novac, osiguraj budućnost!**

Jedan od važnih segmenata čuvanja novca je informisano i bezbjedno upravljanje ličnim finansijama na internetu. Zbog sve veće popularnosti online kupovine, ali i brojnih rizika koje sobom nosi, pripremili smo 10 korisnih savjeta čijom primjenom možete unaprijediti sigurnost i bezbjednost internet plaćanja.

10 SAVJETA ZA BEZBJEDNU ONLINE TRGOVINU

#CBCG#SiguranKlik

Online kupovina je prodavnica u vašim rukama, otvorena 24 sata dnevno, 7 dana u nedjelji, bez obzira na to gdje se nalazite! Sve što vam je potrebno, danas možete kupiti direktno sa svog računara ili telefona. Dovoljno je da na internet stranici koja se bavi prodajom odaberete proizvod, stavite ga u virtuelnu korpu, unesete svoje podatke i kliknete na dugme „kupi“.

Iako nam može uštedjeti puno vremena, online kupovina sobom nosi i određene rizike. Zato je važno da prilikom kupovine i plaćanja na internetu budemo oprezni i pratimo sljedeća pravila:

1. KUPUJTE NA POUZDANIM INTERNET STRANICAMA

Uvijek birajte poznate online prodavnice i platforme. Izbjegavajte sajtove dobijene putem elektronske pošte ili društvenih mreža. Budite posebno oprezni kada naiđete na nove internet prodavnice ili one koje nude proizvode po neuobičajeno niskim cijenama.

Postoji nekoliko oznaka na samoj veb stranici koje vam mogu potvrditi da je riječ o sajtu koji je siguran za online kupovinu. Jedna od njih je znak da veb sajt poseduje važeći SSL sertifikat. Ovu oznaku možete prepoznati po *katancu* i *https://* oznaci u adresnom baru.

2. KORISTITE SIGURNA PLAĆANJA

Koristite sigurne načine plaćanja – platne kartice ili verifikovane platforme za online plaćanja. Izbjegavajte upotrebu nepoznatih platnih sistema. Online kupovinu obavljajte samo na veb prodavnicama koje koriste potpune mehanizme za provjeru autentičnosti (npr. slanje jednokratnog koda na vaš mobilni telefon). Čuvajte dokumenta vezana za online plaćanja, mogu vam zatrebati da dokažete da ste platili robu ili da potvrdite uslove kupovine.

3. OPREZNO SA SLANJEM PODATAKA

Nikada ne dijelite više informacija nego što je potrebno. Pazite na svoje lične i finansijske podatke. Ograničite dijeljenje ličnih informacija na društvenim mrežama, posebno onih koje se odnose na finansije. Kriminalci često koriste ove informacije za ciljane napade. Imajte na umu i da banka od Vas nikada neće tražiti broj kartice, PIN ili sigurnosni kod putem telefona, mejla ili društvenih mreža.

4. KORISTITE JAKU LOZINKU

Kreirajte jake lozinke za svoje online naloge i redovno ih mijenjajte. Nikada ne koristite istu lozinku za više različitih naloga.

5. OPREZNO SA OTVARANJEM SUMNJIVIH LINKOVA

Pazite na linkove i priložene fajlove koje dobijete u porukama. Budite oprezni i ne otvarajte linkove koji izgledaju sumnjivo ili neobično. Preporučujemo da uvijek konsultujete banku prije nego što ih otvorite, kako biste provjerili njihovu autentičnost i spriječili potencijalnu prevaru.

6. REDOVNO PROVJERAVAJTE IZVJEŠTAJE O SVOJIM PLATNIM KARTICAMA

Poželjno je da aktivirate uslugu slanja obavještenja o izvršenim transakcijama od strane vaše banke, kako biste u svakom trenutku imali pregled prihoda i rashoda sa svog računara. Ovo će vam pomoći da lakše uočite eventualnu zloupotrebu vaše platne kartice.

7. SMANJITE LIMIT POTROŠNJE NA VAŠOJ PLATNOJ KARTICI

Preporučljivo je da od banke tražite smanjenje limita na kartici jer na taj način smanjujete i potencijalnu štetu, odnosno smanjujete iznos sredstava koji može biti zloupotrebljen u slučaju eventualne prevare.

8. REDOVNO AŽURIRAJTE SOFTVER

Održavajte svoj uređaj i redovno ažurirajte antivirusni softver kako biste zaštitili svoje podatke od zloupotreba i virusa.

9. PROČITAJTE USLOVE KORIŠĆENJA I POLITIKU PRIVATNOSTI

Prije nego što obavite kupovinu, uvijek pročitajte uslove korišćenja i politiku privatnosti internet stranice kako biste bili upoznati sa njihovim pravilima i uslovima poslovanja.

10. UKOLIKO UOČITE SUMNJIVU AKTIVNOST, ODMAH KONTAKTIRAJTE SVOJU BANKU

Ako primijetite nepravilnosti u vezi sa korišćenjem vaše kartice ili posumnjate na zloupotrebu podataka, odmah se obratite banci radi blokiranja kartice i zaštite vašeg novca. Banka će preduzeti potrebne korake kako bi zaštitila vaš račun i istražiti potencijalne neovlašćene transakcije. Što prije reagujete, manji su rizici od finansijskih gubitaka i daljih problema sa vašim računom.